

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εκδοθέντων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὁπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρυσιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑσωτερικοῦ	Ἑξωτερικοῦ
Ἐτήσια δρ. 16.—	Ἐτήσια δρ. 20.—
Ἑξαμηνιος > 8,50	Ἑξαμηνιος > 10,50
Τριμηνιος > 4,50	Τριμηνιος > 5,50

Ἡ συνδρομὰ ἀρχοῦται τὴν 1ην ἐκάστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις, 13 Ἰουνίου 1920

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἑσωτερικ. λεπ. 40. Ἑξωτερικ. λεπ. 45

Θέλλει προσηγομένον ἑνὸν, ἐπίσης λεπ. 40

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Περικλείδου ἐρ. 88, παρὰ τὸ Βαθράκειον

Ἔτος 42ον.—Ἀριθ. 28

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ τοῦ JULES VERNE

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η' (Συνέχεια)

Τί συνέβαινε; Εἶχε κάμει καμμιὰ δουλειὰ ἀνακάλυψη, πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μεσημβρινὸν ἐκεῖνο μέρος πού ἔδειχνε τὸ χέρι του;

Ὁ κ. Οὐλόστων κι' ὁ κ. Ζερμάττ, ἔχοντες χωρὶς κάποιο κόπο, σκαρφάλωσαν τὸ ὕψωμα.

Ἀλήθεια, πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἡ ἀκτὴ παρουσίαζε ὄψη θαυταστική. (')

Δυὸ λεῦγες ἀπὸ τὸν ὄρμο τοῦ Ζερφία, ὁ γρανίτινος τοῖχος ἀμύλωνε ἀπότομα, τελειώοντας σὲ μιὰ μεγάλη κοιλάδα πού θὰ τὴν πότιζε, καθὼς φαίνεται, κάποιο ἀπὸ τὰ κυριώτερα ποτάμια τοῦ νησιοῦ. Πρὸ πίσω τῆς κορυφῆς, ἐβλεπεσ ὁλόκληρη πικνὰ ἀνὰ δυνάτη βλάστηση ἀπλώνονταν ἀπὸ κεῖ ὡς τίς ἐσχατιές.

Τὸ ἄγρονον μέρος περιοριζόταν ἐν σὲ μιὰ ἐκταση πέντε ἑξῆς ὡρῶν, ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸν Ἀκρωτήρι ὡς τὸν ὄρμο τῆς Ἀκρωτηρίας. Περισσότερο ἀπὸ αὐτὴν ἄλλη, ἄξιζε νὰ ἐξερευνηθῇ ἡ χώρα αὕτη, πού γιὰ πρώτη φορὰ παρουσιαζόταν στὰ μάτια τῶν ἀποίκων. Πόσες ἀπλήξεις ἴσως τοὺς ἐρύλαγε, ὅσα πλεονεκτήματα θὰ τοὺς ἔδωκε, ἂν καὶ ποτὲ βέβαια θὰ τοὺς ἔκανε νὰ ξεγᾶσουν ἀγαπημένην Γῆν τῆς Ἑπαρχίας!

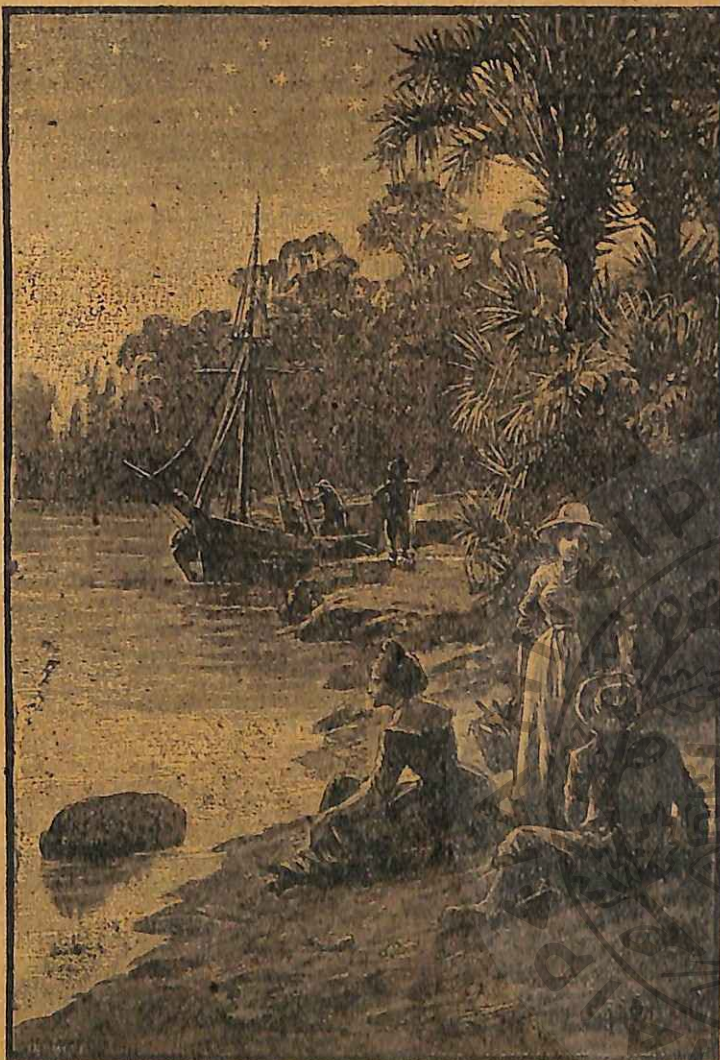
— Πῶμα! εἶπε ὁ Τζάκ.
— Πῶμα! εἶπε ὁ Οὐλόστων, ἔχοντας νὰ ὁρμήσῃ πρὸς τὴν ἀκτὴν τῆς καινούργιας κοιλάδας.

Ἀλλὰ δυὸ ὁλόκληρες λεῦγες, σ' ἓνα ἔδαφος σπαρμένον ἀπὸ πέτρες, πού δὲν εἶχε παρὰ λίγα ἀνάμεσα σὲ βρά-

χους, πόσος καιρὸς θὰ χρειαζόταν γιὰ νὰ διανυθοῦν ἀλλὰ καὶ πόσος κόπος! Ἐπειτα, πόσοι κίνδυνοι μποροῦσε νὰ παρουσιασθοῦν στὴν ξερή, τὴ γυμνὴ κι' ἐρημὴν ἐκεῖνη πεδιάδα!

Γι' αὐτὸ ὁ κ. Ζερμάττ ἀναγκάσθηκε νὰ μετριάσῃ τὴν ἀνυπομονήν του. Οὐλόστων καὶ τοῦ Τζάκ, λέγοντας:

— Ὅχι σήμερα... Εἶναι ἀργὰ γιὰ τέτοια ἐκδρομή... Ἀς τὴν κάμουμε ἄλλοτε...

Κι' ἀντὶ νὰ φθάσουμε ἐς ἐκεῖνο τὸ μέρος πεζῇ, ἂς πᾶμε διὰ θαλάσσης... Ἡ πεδιάδα πού βλέπουμε, ἔχει βέβαια καὶ ποτάμια. Ταξιδεύοντας μὲ τὴν πινάσσα, θὰ παντήσουμε ἴσως τίς ἐκβολὰς κανένος. Ἐκεῖ θὰ σχηματίζεται κανένας κολπίσκος, ὅπου θὰ μπορέσουμε νὰγκυρβολήσουμε καὶ βγαίνοντας ἔξω, νὰξεριώσουμε μιὰ-δυὸ ἡμέρες σὲ μιὰ σοβαρὴ ἐξερεύνηση τοῦ ἑσωτερικοῦ.

Ἦταν βέβαια τὸ φρονιμώτερο καὶ κανένας δὲν ἔφερε ἀντίρρηση.

Ἀφοῦ ἔρριξαν ἀκόμη μιὰ ματιά, ὁ κ. Ζερμάττ, ὁ κ. Οὐλόστων κι' ὁ Τζάκ κατέβηκαν ἀπὸ τὸ ὕψωμα κι' ἀνακοίνωσαν ὅσα εἶχαν ἀποφασίσει. Ἡ ἐκδρομή, πού εἶχε ἀναβληθῇ γιὰ τὴν ἐπομένην, θὰ γινόταν σὲ τρόπο ὥστε νὰ μπορέσουν νὰ λάβουν μέρος ὅλοι, χωρὶς κινδύνους καὶ χωρὶς κόπους.

Δὲν ἔμενε τώρα παρὰ νὰ καταβροῦν στὴν ἀπρογιάλι ἀπὸ τὸ μονοπάτι τοῦ γρανίτινου τοῖχου. Κι' αὐτὸ ἔγινε σὲ λίγα λεπτά.

Ἀν τὸ κυνήγι ἔλειπε στίς ἄγονες ἀμμουδιὰς τοῦ ὄρμου τοῦ Ζερφία, πρὸς μεγάλη λύπη τοῦ Τζάκ πού ἤθελε τόσο νὰ κυνηγήσῃ, τὰ ψάρια ὅμως ἦταν ἄφθονα στα νερά του καὶ τὰ ὀστρακόδερμα στοὺς βράχους του, πρὸς μεγάλη πάλι εὐχαρίστησιν τοῦ Ἑρνέστου. Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Ἀννας, ὁ νέος ἔρριψε τὰ δίχτυα του κι' ἐψάρψα ἀρκετά. Ἐτοίμοι στὸ βραδινὸ γεῦμα εἶχαν καὶ μεγάλες καραβίδες μὲ κρυφωτάτα κρέας, καθὼς καὶ θαυμαστὰς γλῶσσας τηγανιτές.

Μετὰ τὸ γεῦμα, εἰ ταξιδιώτες ἔκαμαν ἑνα μικρὸ περίπατο στὴν παραλία, πού θὰ πῇ ὅτι δὲν ἦταν καθόλου κου-

Ἡ ὥραία βραδυά! . . .

ρασμένοι, — και κατά τις έννιά γύρισαν στην Έλυσσάβετ και μπήκαν μέσα να κοιμηθούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἡ ὄψη τῆς ἀκτῆς. — Οἱ κουλόπαπες. — Ἡ ναυαγιοποιία. — Ἡ ἀγνωστὴ γῶ-
ρεα. — Ἡ μεσημβρινή βουνοσειρά. — Σχέ-
δια γὰρ τὴν ἄλλην μέρα. — Τὸ ποτάμι
Μόντρος.

Τὴν ἄλλην μέρα, ἡ πρώτη δουλειὰ τοῦ κ. Ζερμάττ ἦταν νὰ ἐξετάσῃ τὸν ὁρίζοντα πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς. Πίσω ἀπὸ κάποιες ὀμίχλες, ποὺ δὲν θάρρουν νὰ διαλυθῶν, φαίνονταν ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου, στρογγυλὸς καὶ μεγάλος ἀπὸ τὴ διάθλαση. Ὅλα προμηνύσαν μιὰ μέρα θαυμασία. Ἀπὸ τίποτα δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ προεικασθῇ μιὰ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ, μιὰ ἀτμοσφαιρική διατάραξη ὁποιαδήποτε. Τρεῖς-τέσσερες τῶρα ἡμέρες ἡ στήλη τοῦ βαρομέτρου τριγύριζε τὴ σταθερὴ καλοκαίρια. Οὔτε ἱχνος ὑγρασίας στὸν ἀέρα, ποὺ εἶχε γίνε-
ται κάπως πυκνὸς ἀπὸ τὴς ἐλαφρότατες σκόνες ποὺ κρατιοῦνταν μετέωρες. Ἐπειτα ὁ ἄνεμος, ἀρκετὰ δυνατός, ἔπνεε ἀπὸ τὰ βορειοδυτικὰ καὶ δὲν εἶδεχνε καμμιὰ τάση νὰ μεταβληθῇ. Ἡ θάλασσα θάταν γαλήνια σὲ ἀπόσταση μιᾶς λεύ-
γας ἀπὸ τὴν ξηρά. Ἡ πινάσσα λοιπὸν μπορούσε νὰ ἐξακολουθῇ μετὰ καὶ ἐ-
σφάλεια τὴν ἀκτοπλοΐα.

Στὴς ἑξῆς, ὅλοι μαζεύθηκαν στὸ κατά-
στρωμα καὶ τὸ μικρὸ καράβι ξεκίνησε. Μετὰ τὸ μπριγκαντίνι του καὶ μετὰ τοὺς φλόκους, πέρασε τὸ ἀκρωτήρι καὶ βγήκε στὰ νοτιοκτὰ, ὅπου ὁ ἄνεμος ἦταν δυνα-
τώτερος. Ὅσοι ἀπὸ τὴν μισὴ ὥρα, μετὰ τὴν πλώρη κατὰ τὸ νοτιῶν, μετὰ τὸν κ. Οὐόλ-
στον στὸ τιμόνι, ἡ Έλυσσάβετ ἀκολο-
υθοῦσε τοὺς μαϊάνδρους τῆς ἀκτῆς σὲ ἀπόσταση δυὸ μιλίων περίπου, σὲ τρό-
πο ὥστε νὰ διακρίνουν οἱ ταξιδιώτες καὶ τὴς ἐλάχιστες λεπτομέρειες, ἀπὸ τὰ κρᾶσπεδα τῶν ἀκρογιαλιῶν ὡς τὴς κο-
ρυφῆς τῶν βραχωδῶν ὑψωμάτων.

Καθὼς ἐλογάριαζαν, τέσσερες ὥς πέν-
τε λεῦγες ἐχώριζαν τὸν ὄρμο τοῦ Ἐλυσσάβετ, ἐτρεχαν γοργά, κοπαδιατὰ καὶ μετὰ διά-
φορα παιχνίδια, κάτι θαυμάσια μερσίνια (ὀξύρρυγχοι), ποὺ μερικὰ εἶχαν μακρὸς ἐπτά ὡς ὀκτὼ πόδια. Ὁ Τζάκ καὶ ὁ Ἐρ-
νέστος εἶδον ζωντὴ ἐπιθυμία νὰ τὰ κα-
μακώσουν, ἀλλὰ ὁ κ. Ζερμάττ δὲν τοὺς ἐδωκε τὴν ἀδεία. Γιατὶ νὰ χασομερήσουν μὴ αὐτὸ τὸ ψάρεμα; Τὰ δίκτυα ποὺ ἔσπερνε ἡ πινάσσα, θὰ ἔπαιναν βέβαια πολλὰ ὠραία ψάρια, γὰρ νὰ κάμουν μιὰ φάρ-
σουπα στὸν πρῶτο σταθμό.

Ἡ ὄψη τῆς ἀκτῆς δὲν παράλλαζε.

Πάντα μιὰ ἀδιάκοπη διαδοχὴ γρανιτίνων τοίχων, μετὰ τὰ θεμέλια τοὺς στὸν ἄμμο, τοίχων τρύπημένων ἀπὸ κοιλότητες, ἀπὸ σπηλιές, ὅπου τὰ μουγγρητὰ τῆς θά-
λασσας θάταν τρομακτικά, ὅταν θὰ εἰσώ-
ρμιον ἐκεῖ-μέσα ἀνεμόσπρωχτα κύματα. Ἀπὸ τὴν ὄψη τῆς ἐρημίας, τῆς γυμνῆς αὐτῆς ἀκτῆς, γεννιόταν μιὰ βαθειὰ ἐντύ-
πωση μελαγχολίας.

Ὅσο ὅμως κατέβκιναν πρὸς τὰ με-
σημβρινὰ, ἡ ἀκτὴ ζωήρευε κάπως καὶ ἐμψυχωνόταν ἀπὸ τὸ ἀκατάπαυστο πέ-
ταγμα γλάρων, ἀλμπατρων καὶ ἄλλων θαλασσοπουλιῶν, ποὺ οἱ κραυγὲς τοὺς σὲ
ξεκούφαιναν. Κάποτε ἐπλησίαζαν σὲ ἀπό-
σταση βολῆς τουφεκιοῦ. Τὶ πειρα-
σμὸς γὰρ τὸν Τζάκ! Ἀλλὰ ἡ Ἄννα τοῦ
ζητοῦσε χάρι γὰρ τὰ βλαβῆ αὐτὰ πουλιά.
— Δὲν εἶναι κρίμα νὰ τὰ σκοτώσετε
χωρὶς λόγο; τοῦ ἔλεγε. Ἐπειτα, ποῖς
ξέρετε μὴπως ἀνάμεσα ὅς αὐτοὺς τοὺς ἄλ-
μπατρους δὲν εἶναι καὶ ὁ ἄλμπατρος τῆς
Τζέννυ;... Γὰρ συλλογισθῆτε, ἂν ἐσκο-
τώνατε αὐτὸ τὸ καϊμένο τὸ πουλί, ποὺ
σᾶς ἔκαμε τόσο καλὸ!..

— Ἡ Ἄννα ἔχει δίκιο! εἶπε ὁ Ἐρ-
νέστος.

— Πάντα ἔχει δίκιο ἡ Ἄννα, ἀπο-
κρίθηκε ὁ Τζάκ καὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴν
πυροβολήσω οὔτε ἓνα ἄλμπατρο, ἂν δὲν
βροῦμε τὸν ἀγγελιαφόρο τοῦ Ἀναμμένου
Βράχου.

— Θέλετε λοιπὸν νὰ σᾶς πῶ τὴν ιδέα
μου; ρώτησε ἡ Ἄννα.

— Σᾶς παρακαλῶ!.. ἀποκρίθηκε ὁ
Τζάκ.

— Κάποτε θὰ τὸν ξαναῖδουμε ἐκεῖνον
τὸν ἄλμπατρο.

— Φυσικά, ἀφοῦ δὲν θὰ τὸν ἔχω
σκοτώσει!

Στὴς έννιά, ἡ πινάσσα βρέθηκε μπρο-
στὰ ὅς ἓνα μέρος, ὅπου ὁ γρανιτίνος
τοίχος τῆς ἀκραγιαλιάς γύριζε ἀπότομα
πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ καὶ ὅπου ἡ ράχη τοῦ
ἀρχίζε νὰ χαμηλώνῃ. Ἀλλὰ καὶ τὰ
πλευρὰ τοῦ ἔκλιναν, ἔγερναν τῶρα ὀμα-
λώτερα πρὸς τὴν ἀκρογιαλιά, ὡς κάτω
στὸν ἄμμο, ὅπου σχηματίζονταν, σὰ
συνέχεια τῶν βραχωδῶν ὑψωμάτων, πολ-
λοὶ σκόπελοι. Μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς προ-
χωροῦσαν σὲ διάστημα ἑκατοντάδων μέ-
τρων ἀπὸ τὴν ξηρά, ὥστε ἡ θάλασσα νὰ
φαίνεται βραχόσπαρτη. Ἡ πινάσσα ἐπλη-
σίασε, ἀλλὰ μετὰ προσοχὴ μεγάλη. Ὁ κ.
Οὐόλστον, σκυμμένος μπροστὰ, παρατη-
ροῦσε τὰ νερά, τὰ ὑποπτα παφλάσματά
τους, τὴς ἀλλαγῆς τῶν χρωμάτων τους,
ὅτι μπορούσε νὰ φανερῶν τὴν παρουσί-
α μιᾶς ἀόρατης ξέρας, ἐνὸς ὑφάλου.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, κανεὶς δὲν μπορεί
νὰ πῇ ἐρημὴ αὐτὴ τὴν ἀκτὴ! ἐφώναξε
τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη ὁ Τζάκ. Ὅπως ἔχει κό-
σμος ἐκεῖ-πέρα... καὶ πολλὸς κόσμος
μάλιστα!

Ὅλα τὰ βλέμματα γύρισαν πρὸς τὴς

ἀμμουδιές καὶ τοὺς βράχους, ὅπου
διαπεραστικά μάτια τοῦ Τζάκ εἶ-
χαν ἀνακλύσει κατοίκους καὶ πολλοὺς.
— Ἐξηγήσου, παιδί μου, τοῦ εἶπε
μητέρα του. Διακρίνεις τίποτε ἀνθρώ-
πους... ἀγρίους ἴσως;...

Ἡ κυρία Ζερμάττ ρωτοῦσε μετὰ κά-
τι ἀνυσυχία, γιατί τίποτε δὲν εἶδεταν περὶ
σότερο ἀπὸ τοὺς ἀγριανθρώπους τοῦ Ἰ-
δικοῦ Ὁλεαντοῦ.

— Ἀποκρίσου λοιπὸν, Τζάκ!

— Ἦσυχάστε!... ἦσυχάστε! ἐφώναξε
τότε ὁ νέος. Δὲν προκρίτει περὶ ἀνθρώ-
πων. Κι' ἂν οἱ κάτοικοι ποὺ βλέπω, ἔ-
χουν δυὸ πόδια, ἔχουν ὅμως καὶ στερ-
νὸν.

— Τότε λοιπὸν εἶναι κουλόπαπες
εἶπε ὁ Ἐρνέστος.

— Ἡ πιγκουΐνια, ὅπως προτιμᾶς.

— Μπορεῖ νὰ γελίσεις, Τζάκ, ἀπο-
κρίθηκε ὁ Ἐρνέστος, γιατί αὐτὰ τὰ
εἶδη τῶν στεφανοπόδων δὲν δια-
φοροῦν πολὺ.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΚΙΕΣ,

ΑΓΑΠΩ

Ἀγαπῶ τὰ κύματα
ποὺ ἀπαλὸ μαϊστράλι
τὰ τραβάει καὶ σέρνονται
καὶ σκορποῦν μακριὰ
τὰ παντὰ στὸ πέλαγος
ὅταν γαλὶ-γάλιν
Κρύβονται στὴν ἄκρη τοῦ
καὶ τὰ χάνεις πιά.

Ἀγαπῶ τὰ κίτρινα
φύλλα στὸν ἀγέρα,
τοὺς Τσιγγάνους ποὺ λυσοῦν
τὴς φτωχῆς σκηνῆς
Καὶ κινῶν νὰ φύγουν
καὶ ἀγαπῶ πέρα
τὸν καπνὸ ποὺ ἀμίλητος
πάνω ἀπ' τὴς ἐλίες,

τὸν καπνὸ ποὺ ἀμίλητος
πάνω ἐκεῖ ὀλοένα
Μόνος καὶ ὀλομόναχος
ἔχει βραδυαστεῖ,
Ποὺ γυρνᾷ καὶ ἀτάραχος
— ἔτσι ὡς ἔμεινα —
Πᾶσι στὴ νύχτα ποῦ σκεπτεται
νὰ συγσβύσῃ.

ΕΡΗΜΟΚΚΛΗΣΙΑ

Εἶναι στὰ ἐρημοκκλησία ποὺ γκρεμίζονται
Θλιμμένες Παναγιές, γλυκὲς εἰκόνες,
Καὶ μοναχὰ ἀγαπᾶνε τὰ γιογιόλουλα:
Κρινάκια, κυκλαμῆνες, σπάργα, ἀνεμόνι-
σες θυμαρίδια ἀγροτικὰ καὶ ἐφημέρια.
Σκόρπια ἢ δεμένα σ' ἀτέλειο στεφάνι
Ποὺ ὀλόγυρα οἱ φωλιές τὴν ψυχὴ ἐπλουτίζουν
Ψυχομαχώντας σ' αὐτὸ λιβάδι.

Ἀχ! ὁποῖος πᾶσι ἐκεῖ μετὰ γιογιόλουλα
Στὸ πρῶτον ἀγγιγμὰ τοῦ ἀνοίγει ἢ κλείνει
Ποὺ ὀλόγυρα οἱ φωλιές τὴν ψυχὴ ἐπλουτίζουν
Τῆς λησμονίας τὴν κράτησαν τὰ χορτὰ,
Ἀνοίγει ἢ κλείνει ἔτσι ὅπου συνήθισαν
Νὰ τὴν ἀνοίγει μόνον ὁ ἀγέρας,
Σάμπως νὰ τὴν ἀνοίγει ἡ Παναγία
Μὲ τὴν ἀνυσυχία γλυκειᾶς μητέρας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΑΝΟΙΞΗ

«Φτάνει ἓνα δέντρο στὸ ναὶ
τῆς Φύσεως νὰ σὲ πιάσῃ»
Παλαμάς.

Ἀχαρὴ μοῖρα με κρατᾷ
στὴν πολιτεία δεμένο...
Χωριατοπούλες μιὰ μικρὴ
χαρίστε μου χαρὰ:
μὴ αὐγὴ ἀνεβῇτε στὸ βουνὸ
τὸ μοσκομυρισμένο,
ποὺ ἀνθοῦνε πῦκα γέφυρα
καὶ ἀνθάκια τρυφερά.

Καὶ φέρετέ μου, ὅχι ἀγκαλιές
λουλούδια ἀπὸ κεῖ πάνω,
μόνο τοῦ πεύκου ἓνα κλαδί
καὶ ἓν ἄνθος δροσερὸ
καὶ ἓνα θυμάρει τοῦ βουνοῦ
τὸ μῦρο ν' ἀνασάνω
τὸν ἐρχομὸ τῆς ἀνοιξῆς
καὶ ἐγὼ γὰρ νὰ χαρῶ...

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΚΑΚΡΙΑΝΣ

Η ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΛΕΥΚΗ

[Παραμῦθι]

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 211.)

Καὶ ἀμέσως τὰ δένδρα γυμνώθηκαν
ἐκτὸς μόνον ἀπὸ τὰ νητὰ των, παρὰ καὶ ἀπὸ
τὰ φύλλα των.

Ἐμοιάζαν τῶρα σὰν μεγάλα σκυθρω-
πά φαντάσματα μετὰ χίλια χέρια στραβά
καὶ μαύρα.

Ἡ πεδιάδα δὲν ἦταν πιά παρὰ μιὰ
τυρεία λάσπης μυρμιδικῆς. Τὸ γαλάζιο
χρῶμα τοῦρανοῦ ἔγινε ἓνα γκριζο-
σκῶ-
ρο ποὺ βύθιζε ὅλο τὸ βασίλειο σ' ἓνα
μισοσκόταδο καὶ τοῦδινε τὴν ὄψη κά-
ποιος χώρας τοῦ σκυθρωποῦ βασίλειου
τοῦ Σκότους.

Φαντάζεσθε τὴν ἀπελπισίαν τοῦ Λύδα
ὅταν ἔβλεπε στὸν τόπο του, ποὺ ἔρχουν-
ταν νὰ ναυαγίῃ πῶς ἡ βασιλοπούλα
Λευκὴ τοῦ ἔδωκε τὸ χέρι τῆς καὶ θὰ τὸν
παντρεύονταν.

— Θεέ μου! θρηνηλογοῦσε, τί θὰ πῇ
ὅταν ἰδῇ αὐτὴ τὴ φρικτὴ διαμονὴν ποὺ
τῆς προσφέρω, ἐκεῖνη ποὺ εἶναι συνειθι-
σμένη νὰ ζῇ μέσα στὴν ἐκθαμβωτικὴ
μυκρότητα τοῦ ἀνθισμένου νησιοῦ τῆς;

Καθὼς ὁ Λύδας θλίβονταν ἔτσι, ἓνας
ἀκόλουθός του ποὺ τὸν ἔλεγαν Στρουθά-
κη, τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Μεγαλειότατε, πηγαίνετε χωρὶς
κόπο νὰ μᾶς φέρετε τὴ βασίλισσάν μας.
Ὅταν γυρίσετε, τὸ βασίλειόν σας θὰ εἶναι
γεμάτο ἀπὸ τόσο λευκὰ καὶ λαμπρὰ λου-
λούδια, ποὺ ἀκόμα καὶ τὸ ἀνθισμένο νησί
τῆς βασιλοπούλας Λευκῆς θὰ εἶναι σκυ-
θρωπὸ ἐμπρὸς στὴ χώρα ποὺ θὰ παρου-
σιαστῇ στὰ ἔκθαμβά της μάτια.

— Πῶς εἶναι δυνατό αὐτό; ρώτησε ὁ
Λύδας.

— Ἀρίστε με γὰρ κάμω ὅπως ξέρω
καὶ μὴ σᾶς μέλη, εἶπε ὁ Στρουθάκης.

Ὁ τόνος τοῦ μικροῦ ἀκόλουθου ἦταν
τόσο πειστικός, ὥστε ὁ Λύδας ἡσυχασμέ-

νος πιά ἔφυγε γὰρ νὰ πᾶ νὰ φέρῃ τὴ
μνηστὴν του.

Τότε ὁ Στρουθάκης πῆρε ἓνα χρυσὸ
φαλίδιον καὶ κατόπι ἐφώναξε:

— Κουί, Κουί!

Παρευθὺς τότε προστρέξαμε ἓνα σωρὸ
σπουργιτῶν καὶ ὁ μικρὸς ἀκόλουθος τοῦς
εἶπε:

— Χαριτωμένα σπουργιτάκια, Στρου-
θάκη με λέν' καὶ ἐμένα, στρουθάκια εἴ-
στε καὶ σᾶς. Ἀφοῦ λοιπὸν εἶμαστε ἀδέλ-
φια, βοηθήτε με νὰ νέβω κοντὰ στὸ βα-
σιλεῖόν τῆς Πάχνης μετὰ τὸν θάνατόν μου.

— Κουί, Κουί! εὐχαρίστως! εἶπαν τὰ
σπουργιτάκια.

Ὁ Στρουθάκης λοιπὸν κάθησε πάνω
στὸ καπέλλο του καὶ ἀμέσως τὰ σπου-
ργιτῶν τὸν σήκωσαν στὸν ἀέρα ὡς τὸ ψη-
λὸ βουνὸ ποὺ βασιλεῦσε ὁ βασιλεὺς τῆς
Πάχνης, μὰ ποὺ δὲν μπορούσε νὰ κου-
νηθῇ, γιατί τὰ πόδια του ἦταν ἀπὸ πᾶν-
θεν.

Αὐτοὺς ὁ γέρος μονάρχης εἶχε κατὰ
πελώρια ἄσπρα γένεια ποὺ, πρᾶγμα πα-
ράδοξο, ἦταν σχηματισμένα ἀπὸ ἀπειρα
μικρὰ λουλουδάκια μετὰ σχέδια παράδοξα
καὶ χαριτωμένα.

— Εὐγενέστατε βασιλεῦ, εἶπε ὁ Στρου-
θάκης μετὰ ἀταραξίαν, εἶμαι ἀπεσταλμένος
ἀπὸ τὴν βασίλισσάν τῆς Ἀμερικῆς ποὺ ἐ-
πιθυμᾷ νὰ σᾶς παντρευθῇ.

— Μὰ δὲν ζητῶ καλύτερο, εἶπε ὁ γέ-
ρο-βασιλεὺς κολακευμένος.

— Μονάχα, Μεγαλειότατε, δὲν σᾶς
κρύβω πῶς ἡ βασίλισσα σᾶς νόμιζε πρὸ
νέο... Φταῖναι αὐτὰ τὰσπρα γένεια ποὺ
σᾶς κάνουν νὰ φαίνεστε γέρος. Ἄν σᾶς
τάκοβα, αὐτὸ θὰ σᾶς ξανάνειωνε καὶ, ἀ-
κόμη, θὰ ἔχετε ὕψος ἀμερικάνου.

— Καλὴ ιδέα, εἶπε ὁ βασιλεὺς τῆς
Πάχνης.

Τότε, χωρὶς νὰ ῥομπορήσῃ, ὁ Στρου-
θάκης ἔκοψε τὰ πελώρια γένεια.

— Εἶμαι καλύτερος ἔτσι; ρώτησε ὁ
γέρο-βασιλεὺς.

— Εἵστε ὡραιότατος, εἶπε ὁ Στρου-
θάκης.

— Ὡ! τί ὀμορφος ποὺ εἶναι ὁ Κο-
κός! εἶπαν καὶ τὰ σπουργιτάκια στὴ
γλῶσσα τους.

Τότε ὁ μικρὸς ἀκόλουθος φόρτωσε
τὰνθισμένα γένεια σ' ἓνα σύννεφο καὶ τὸ
ἐσπρώξε πάνω ἀπ' τὸ βασίλειόν τοῦ Λύ-
δα. Κατόπι μετὰ μιὰ μεγάλη σκούπα ἔκα-
με νὰ πέσουν ὅλα τὰ λουλουδάκια ποὺ
στροβιλίσθηκαν σὲ ἄσπρες νιφάδες σ' ὅλη
τὴ γῶρα.

Καὶ ὀλόκληρο τὸ βασίλειο σκεπάσθη-
κε μὴ ἓνα λευκὸ μανδύα. Ἡ γῆ, τὰ δέν-
δρα, τὰ σπιτία, δὲν ἔμεινε τόπος ποὺ
νὰ μὴ στρωθῇ μετὰ τὰσπρα λουλουδάκια.

Καὶ ὅταν ἔβλεπε ἡ βασιλοπούλα Λευ-
κὴ ἔμεινε ἐκθαμβὴ ἐμπρὸς σ' αὐτὸ τὸ
μαγικὸ θέαμα. Ἐξῆς ἀπέφρων εὐτυχῆς
κοντὰ στὸ Λύδα, ὁ ὁποῖος διώρισε τὸν
Στρουθάκη πρωθυπουργὸ τοῦ βασιλείου.

Ὁ βασιλεὺς τῶν Κύκνων θυμωμένος
ποὺ δὲν ἐπέτυχε ἡ ἐκδίκησή του, ἔμεινε
κόρακας σ' ὅλην τὴν ζωή.

Ὅσο γὰρ τὸν βασιλεῦ τῆς Πάχνης,
καρφωμένος πάντα στὸ βουνὸ του, περι-
μένει ἀδικὰ τὸν ἐρχομὸ τῆς βασίλισσας
τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ πιστεύοντας πῶς εἶ-
ναι τὰσπρα γένεια τοῦ ποὺ τὴν ἀπομα-
κρύνουν, τὰ κόβει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρό.

Τότε εἶναι ποὺ χιονίζει.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

+ Κ. Γ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

[Τοῦ Φωῦχτερελέμπεν]

Ὁ Εὐδοκίμης τὸν Φωῦχτερελέμπεν, ὁ περι-
φημὸς συγγραφεὺς τῆς "Γυμνῆς τῆς Φύσεως",
κρατοῦσε ἡμερολόγιο. Δὲν ἔγραφε ὅμως ἐν αὐτῷ
τὰ συμβῆντα καθὲς ἡμέρας, ἀλλὰ τὴς σκέψεις, τὴς
ιδέας ποὺ τοῦ γεννοῦσαν. Τὸ φιλοσοφικὸ αὐτὸ ἡ-
μερολόγιον, γεμάτο ἀλήθειες καὶ πολυτίμες συμ-
βολαί, ἀρχίζουμε ἀπὸ σήμερον.

1.

Τὰ ἔργα τῶν ποιητῶν, — μυθιστορή-
ματα καὶ δράματα, — ὑπερέχουν τὰ κα-
θαρῶς διδακτικὰ βιβλία κατὰ τοῦτο: ὅτι
δὲν τὰ λένε ὅλα, δὲν ἐξαντλοῦν τὸ θέμα,
ποὺ θὰ ἦσαν κουραστικὰ ἀλλὰ κινεῖν
αὐτὴ τὴ σκέψη τοῦ ἀναγνώστη, γιατί
τοῦ προβάλλουν νὰ λύσῃ προβλήματα.
Ἐλπίζω ὅτι καὶ τὰ πορθηγμένα μου αὐ-
τὰ θὰ ἔχουν τὴν ιδιότητα τῶν ποιητικῶν
ἔργων ποὺ εἶπαμε: Ὅτι ἐξάπτουν μάλ-
λον τὸ ἐνδιαφέρον παρὰ θὰ τὸ ἱκανο-
ποιεῖν καὶ θὰ κάνουν τὸν ἀναγνώστη νὰ
σκέπτεται μόνος του.

2.

Ἡ ζωὴ παρουσιάζει παντοῦ προβλή-
ματα καὶ φανερώνει νόμους στὰ πνεύμα-
τα ποὺ προσέχουν καὶ ποὺ μποροῦν νὰ
ἐννοοῦν τὴ σημασίαν τῶν συμβόλων. Τὴν
ἰδίαν ὑπηρεσίαν παρέχουν τὰ καλὰ βιβλία
καὶ οἱ πολυτίμοι ἄνθρωποι. Πρέπει νὰ
τείνωμε τὸ αὐτὸ μᾶς παντοῦ, ἀπ' ὅπου
μποροῦμε νὰ περιμένουμε ἐνίσχυση καὶ
παρηγορία. Ὅτι ἀποκοτῆς ἔσται, ἂν τὸ
εὐρύμε νὰ μᾶς ταυρίζῃ καὶ τὸ μετου-
σιώσουμε μέσα μας, γίνεται ἰδιοκτησία
μας, ὅπως καὶ ἐκεῖνο ποὺ τὸ νομίζουμε
γέννημα τοῦ νοῦ μας. Γιατὶ ὁ ἄνθρωπος
τίποτα δὲν μπορεί νὰ ἐφεύρῃ. Σκεπτό-
μενος, φανερώνει ἀπλῶς τὸ νόμο τῆς
σκέψεως, ποὺ ἐνεργεῖ μέσα του ὅπως καὶ
στὸ σύμπαν. Τὸν τριγυρίζει ἡ ἀπόσπαι-
ρα τοῦ Ἀληθινοῦ καὶ τὸ ἀναπνέει.

3.

Σ' αὐτὸ ἀπάνω μπορεί νὰ ἐφαρμοσθῇ
καὶ νὰ μᾶς χρησιμεύῃ πολὺ τὸ ρητὸ ἐ-
κεῖνο τοῦ Γκαίτε: «Συνειδητὴν ὅσο δὲν
πρέπει εὐαίσθητὴ καὶ ποὺ ὑπερτιμᾷ τὸ
ἴδιόν της. Ἐγὼ, ὁδηγεῖ στὴν ὑποχωροῦσαν,
ἂν δὲν ἀντιταθῇ ἀπὸ μεγάλη ἐνε-
ργητικότητα».

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Αγαπητοί μου,

ΔΙΑΠΛΑΣΙ σάς μίλησε προχθές για τις «Σκιές» του κ. Λάμπρου Πορφύρα. Είναι πραγματικώς ένα εξοχό ποιητικό βιβλίο, που αν και δεν έχει παρά 130 σελίδες, δεν εγράφτηκε σε λίγον καιρό, παρά μέσα σε τριάντα σχεδόν χρόνια. Το βιβλίο

αυτό, βλέπετε, είναι το Έργο ολόκληρης ζωής. Τίποτ' άλλο δεν έχουμε ποτέ ο κ. Λάμπρος Πορφύρας από τα πενήντα ή εξήντα αυτά λυρικά ποιήματα, σύντομα τα περισσότερα, που τα δημοσίευσε 'δω κι' εκεί, σε περιοδικά, ήμερολόγια, εφημερίδες. Και τώρα, για πρώτη φορά, τα μαζέψα και τα τύπωσε όλα μαζί. Έτσι, όποιος έχει τις «Σκιές», έχει όλο τον ποιητή, που είναι ένας από τους καλύτερους της Φιλολογίας μας, ένας από τους τρεις-τέσσερους διαλεχτούς που έχουμε σήμερα.

Λίγα πράγματα και καλά είναι προτιμώτερα από πολλά και μέτρια. Ο κ. Λάμπρος Πορφύρας είχε πάντα υπ' όψει του αυτό το αξίωμα. Θα μπορούσε κι' αυτός να γράψει πέντε, δέκα, είκοσι συλλογές, όπως άλλοι. Επρότιμησε όμως να χτίσει μια και καλή. Δεν έγραφε παρα όταν αισθανόταν την ανάγκη να γράψει. Και κάθε ποίημά του το μελετούσε, το δούλευε, το χτένιζε, με προσοχή κι' υπομονή μεγάλη. Το άφινε στο συρτάρι του καιρό κι' έπειτα το ξανακοίταζε να το ξαναδιορθώσει. Και δεν το έβγαζε στο φως, παρ' αφοῦ τώκανε όσο πιο τέλειο μπορούσε. Τίποτα, βλέπετε, δεν τον έβίαζε. Δεν ανυπομονούσε, όπως τόσοι νέοι, να κατακινήσει τη δόξα και τον κόσμο. Άλλωστε από τα πρώτα ποιήματα που δημοσίευσε, έγεινε τόσο γνωστός, όσο του έφθανε. Χωρίς να εκδώση ποτέ βιβλίο, τον ονομάτιζαν ανάμεσα στους καλύτερους. Και από τότε, νομίζετε, ο κ. Λάμπρος Πορφύρας έχει την καλή αυτή φήμη; Από τον καιρό ακόμα που ήταν μαθητής του Γυμνασίου!

Ναί, αγαπητοί μου, σεις που γράφετε τόσα και τόσα στη (ή για τη) Σελίδα Συνεργασίας, σεις που στέλνετε στη Διάπλασι από μια συλλογή το χρόνο πεζών ή ποιημάτων, μεγαλύτερη κι' από τις «Σκιές»!... Στην ηλικία σας, ο κ. Λάμπρος Πορφύρας δεν έγραψε και δεν δημοσίευσε παρά δύο-τρία ποιηματάκια. Και μ' αυτά αναδείχθηκε άμέσως. Γιατ' ήταν τέτοια, που έκαμαν 'ς όλους την πιο μεγάλη εντύπωση. Όταν μάθαιναν μάλιστα πώς ο ποιητής

τους ήταν τόσο νέος, δεν μπορούσαν να το πιστέψουν...

Κάποιος τώρα θα μου έλεγε, ότι αυτό είναι πράγμα που μπορεί κανείς να το θαυμάσει, αλλά όχι και να το μιμηθώ. Ο κ. Πορφύρας είχε μια πρώιμη ανάπτυξη. Ήταν ένα «enfant sublime», όπως ονόμασε τον Βίκτωρα Ουγγώ ο Σάτωμπριάν. Και φυσικά, αν δεν γεννηθώ κανείς έτσι, είναι αδύνατο να γίνω. — Το ξέρω. Άλλοι φθάνουν τα τριάντα χρόνια και δεν έχουν ωριμάσει ακόμα. Άλλοι παρουσιάζονται ώριμοι από τα δεκαπέντε. Ναί, αλλά και δεκαπέντε χρονών, όπως και τριάντα, άλλοι γράφουν, γράφουν, γράφουν, ατελείωτα, άπρόσεκτα, επιπόλαια, βιαστικά, σά να τους κυνηγούν και άλλοι μελετούν πολλά και δεν γράφουν παρά λίγα. Ο κ. Λάμπρος Πορφύρας, όταν είχε την ηλικία σας, ήταν ένας απ' αυτούς. Δεν βιαζόταν καθόλου. Ένω μπορούσε να αρχίσει να γράφει κι' από τα δώδεκα, άρχισε από τα δεκάξι. Μελετούσε, όλο μελετούσε. Μάθαινε την τέχνη του και γυμναζόταν 'ς αυτή με σχεδιασμάτα, που δεν τα είδε κανείς ποτέ. Και μόνον όταν μπόρεσε έτσι να γράψει κάτι καλό, το παρουσίαζε. Έτσι εξ' αρχής είχαμε την εντύπωση του. Και με τον ίδιο τρόπο εξακολουθώντας, με την ίδια ήτση, υπομονητική, άβιαστη μέθοδο, έφθασε στην κορυφή που βρίσκεται σήμερα.

Κανένας βέβαια δεν μπορεί να πη σε κανένα: Έχε πρώτο ταλάντο, αναδείχνου μεγάλος από μικρός. Σε καθένα όμως μπορεί να πη: Αν έχεις ταλάντο, καλλιέργησέ το με υπομονή και με φροντίδα. Όχι πολλά πράγματα, όχι βιαστικά, όχι επιπόλαια. Διάβαζε πολλά και γράφε λίγα. Κοίταζε και ξανακοίταζε εκείνο που γράφεις, προπάντων στην αρχή, ως ναποκτήσης τη συνήθεια. Κανένας δεν σε κυνηγά. Έχεις καιρό. Δε χάθηκε ο κόσμος. Η Δόξα περιμένει...

Βλέπω πολλές φορές και ξεφυλλίζω τους σωρούς, τους όγκους των παιδικών χειρογράφων, που μαζεύονται καθ' έβδομάδα για τη Σελίδα. Κι' αυτούς συλλογίζομαι προχθές που έβλεπα κι' εξεφύλλιζα τις «Σκιές»... Τι διαφορά από το Λάμπρο Πορφύρα ως μερικους-μερικους που δεν κάνουν άλλο, παρά να μουντζουρώνουν χαρτιά και να τα στέλνουν! Οι φρενολόγοι διακρίνουν μια ιδιαίτερη φύση που λέγεται γραφομανία. Θα λέγα κανένας πως όλοι αυτοί είναι γραφομανείς. Έ, στην ηλικία σας, ο κ. Λάμπρος Πορφύρας δεν ήταν καθόλου! Δεν έχανε τον καιρό με το να γράφει ατελείωτα απεναντίας τον εκέρδιζε με το να διαβάξ, 'δτι επλούτιζε αληθινά το πνεύμα του και με το να δουλεύει κάθε τόσο υπομονητικά ένα ποιηματάκι από λίγα τετράστιχα. Μά δεν είναι αυτό ένα παραδειγμα που αξίζει κανείς να το μιμηθώ;

Θα παραξενεύεσθε ίσως νακούτε τέτοις συμβουλής από άνθρωπο, που σε τριάντα χρόνια έγραψε ολόκληρη βιβλιοθήκη. Άλλά εγώ δεν είμαι ποιητής. Είμαι πεζογράφος και πάντα οι πεζογράφοι είναι... έκτενέστεροι. Έπειτα ποιος είπε ότι κι' εγώ ο ίδιος δεν άναγκα σθηκα από δυσμενείς περιστάσεις να γράψω τη ζωή μου πολλά, ενώ θα προτιμούσα να έγραφα λιγώτερα και καλύτερα; Και μάλιστα όταν ήμουν νέος, στην ηλικία σας. Και βιβλία ακόμη έχω τυπώσει από τότε που σήμερα βέβαια δεν θα τα ξανατόπων για κανένα λόγο. Ο κ. Λάμπρος Πορφύρας όμως, στο βιβλιαράκι αυτό που τύπωσε σήμερα, έβαλε και ποιήματα που τάχα όταν ήταν παιδί. Κι' αυτά είναι τα τέλεια, όσο και τάλια.

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩ

ΧΩΡΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του HECTOR MALOT

[Βραβευμένο από την Γαλλ. Ακαδημία]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕ'. (Συνέχεια)

Δεν τολμούσαμε ν' απομακρυνθώ από τη γειτονεία μας, από φόβο μή χύσουμε το δρόμο και την ημέρα, το Μιναλ-Γκρήν μου φάνηκε ακόμα πιο παίσιο κι' από χθές το βράδυ. Παντού και στα σπίτια και στους ανθρώπους δεν έδλεπες παρά τη φτώχεια, την αθλιότητα, με ό,τι έχει πιο θλιβερό.

Κοιταζόμαστε με το Ματτία, αλλά δεν έλέγαμε τίποτα.

Καθώς τριγυρίζαμε, βρεθήκαμε 'ς ένα δρομάκο που έβγαζε στην αυλή μας, και γυρίσαμε στο σπίτι.

Η μητέρα μου είχε βγει από την καμαρά της την είδα από την πόρτα να κουμπά το κεφάλι της στο τραπέζι. Κι' νομίζοντας πως είναι άρρωστη, έτρεξα να την φιλήσω, αφοῦ δεν μπορούσα ν' της μιλήω.

Την αγκάλιασα' εκείνη σήκωσε το κεφάλι της, που κουνιόταν, και μ' έκοίταξε, με βέβαια χωρίς να με ιδεί. Αισθάνθηκα τότε μια μυρωδιά ρακής, που έβγαζαν τα ζεστά της χνώτα. Όπισθοχώρησα. Κι' εκείνη άφησε το κεφάλι της να ξαναπέσει στα μπράτσα της, απλωμένα απόνω στο τραπέζι.

— Γκίν! είπε ο παππούς.

Κει γελώντας σαρκαστικά, επρόσθεσε και μερικά άλλα λόγια, που δεν τα κατάλαβα.

Στην αρχή έμεινα ακίνητος, σά να είχα μαρμαρώσει' ύστερα κοίταξα τον Ματτία που μ' έκοίταζε κι' αυτός με δακρυσμένα μάτια.

Τού έγνεψα και ξαναβγήκαμ' έξω.

Πολλήν ώρα περπατήσαμε πλαί-πλαί, χεροπιασμένοι, χωρίς να λέμε λέξη.

Πηγαίναμε ίσα μπροστά μας χωρίς να ξέρουμε ποῦ διευθυνόμαστε.

— Μά ποῦ θέλεις να πάς; με ρώτησε ο Ματτίας με κάποια ανησυχία.

— Δεν ξέρω... σε κανένα μέρος που θα μπορούσαμε να μιλήσουμε. Θέλω κάτι να σου πω κι' εδώ, μέσα στο πλήθος, δεν μπορώ.

Αλήθεια, από τον καιρό που γύριζα βουνά και κάμπους με το Βιτάλη, είχα συνειθίσει να μη λέω τίποτα σπουδαίο όταν βρισκόμαστε σε δρόμο χώρας ή χωριού. Οι διαβάτες τώρα μ' ένοχλούσαν, μ' έκραβαν, κι' έχανα όλες μου τις ιδέες. Ήθελα λοιπόν ένα ήσυχο μέρος, γιατί είχα να μιλήσω τού Ματτία πολύ σπουδαία, πολύ σοβαρά...

Τη στιγμή εκείνη μπαίναμε 'ς ένα δρόμο πιο πλατύ από τους δρομάκους που είχαμε περάσει και που στο τέλος του μου φάνηκε σά να δλεπα δένδρα. Ήσως εκεί θάταν έξοχη.

Φθάσαμε, μά δεν ήταν έξοχη. Ήταν ένα πάρκο άπεραντο, με πολλές ανθοστόλιστες πρασινάδες και με δενδράκια εδώ κι' εκεί. Πολύ κατάλληλο μέρος για να μιλήσουμε.

Είχα πάρει την απόφασή μου κι' ήξερα καλά τί ήθελα να πω.

Μολις καθήσαμε στον πιο παράμερο πάγκο, είπα στο σύντροφό μου:

— Είρεις, Ματτιάκο μου, πόσο σάγαπώ και ξέρεις ακόμα πως από την αγάπη μου σε παρακάλεσα να με συντροφέψης στους γονείς μου. Δεν θα με παρεξηγήσης λοιπόν ό,τι κι' αν σου ζητήσω, ξ;

— Είσαι ανόητος! μου αποκρίθηκε, προσπαθώντας να χαμογελάσει.

— Γελάς για να μ' εμποδίσης να συγκινήθω, τού είπα. Άλλά του κάκου! Με ποίον άλλον θα μπορούσα να κλάψω παρά με σένα;

Και πέφτοντας στην αγκαλιά τού Ματτία, άρχισα τα κλάματα. Ποτέ στη ζωή μου, κι' όταν ακόμα ήμουν ολομόναχος, χαμένος στον άπεραντο κόσμο, δεν αισθάνθηκα τον εαυτό μου τόσο δυστυχή!

Άλλ' αφοῦ έκλαψα λίγο και ξεθύμανα, προσπάθησα πάλι να συνέλθω. Δεν κουβάλησα το Ματτία στο πάρκο εκείνο, μόνο για να κλάψω στην αγκαλιά του' είχα να τού μιλήσω σοβαρά κι' όχι για ένα, παρά γι' αυτόν.

— Ματτία, τού είπα, πρέπει να φύγεις, πρέπει να γυρίσης στη Γαλλία!

— Εγώ; να σάφήσω; Ποτέ!

— Τώδερα πώς θαπαντούσες έτσι και χαίρουμαι πολύ, πολύ, σε βεβαιώ, που δεν θέλεις να μάφησης ποτέ. Και όμως

πρέπει να μάφησης, πρέπει να γυρίσης στη Γαλλία, στην Ίταλία, όπου θέλεις, αδιάφορο, φτάνει να μη μείνης εδώ.

— Και σύ ποῦ θα πάς; ποῦ θέλεις να πάμε;

— Εγώ; Μά εγώ πρέπει να μείνω εδώ, στο Λονδίνο, με την εικογένειά μου! Δεν έχω καθήκον να ζήσω κοντά στους γονείς μου και σταδέλφια μου; Πάρε όσα λεπτά μās μείνανε και φύγε.

— Μην το ξαναπής αυτό, Ρεμυ! Άν κάποιος από τους δυό μας πρέπει να φύγει, αυτός είσαι σύ.

— Γιατί;

— Γιατί...

Δεν έτελείωσε τη φράση του κι' έγυρισε άλλου τα μάτια, ναποφύγη το έρωτηματικό μου βλέμμα.

— Ματτία, αποκρίσου, πές μου δηλαδή την αλήθεια, ελεύθερα, χωρίς φόβο, χωρίς να με λυπηθής. Δεν κοιμώσουν απόψε; Είδες;

Με χαμηλωμένα μάτια και με πνιγμένη φωνή μου αποκρίθηκε:

— Ποτέ!

— Άκουσέ με, κατάλαβέ με και μη προσθέσης στη λύπη μου κι' άλλη. Άν απαντούσαμε στο Παρίσι τον Γαροφόλη κι' αν αυτός σε ξανάπαιρνε, θαθελες να μείνω κι' εγώ κοντά σου, στου Γαροφόλη, ή θα μου έλεγες ό,τι σου λέω αυτή τη στιγμή;

Δεν μου αποκρίθηκε:

— Πές μου, δεν θα μυύλεγες και σύ να φύγω, να σάφήσω;

Σκέφθηκε μια στιγμή κι' ύστερα μίλησε:

— Άκουσε λοιπόν και μένα, άκουσέ με καλά. Όταν μού μίλησες στο Σιαβανό για την εικογένειά σου που σε ζητούσε, λυπήθηκε πάρα πολύ. Έρεπε να χαρῶ που θα ξανάβρισκες τους γονείς σου κι' όμως αυτό μού προξένησε λύπη. Άντι να συλλογισθώ τη χαρά σου, την ευτυχία σου, συλλογίσθηκα μόνο τον έξυτο μου. Είπα με το νου μου πως θα είχες αδέλφια, που θα τάγαποῦσες σάν και μένα περισσότερο ίσως από μένα, αδέλφια πλούσια, γραμματισμένα, καλοντυμένα, με άνατροφή, και ζήλεψα. Αυτό πρέπει να ξέρεις, είναι ή αλήθεια, που σου την ξομολογήθηκα για να μού τη συχωρέσης, αν είναι δυνατό να συχωρεθῶν τόσο κακά αισθήματα.

— Ω, Ματτία!...

— Ελα, πές μου τώρα πως με συχωρῃς...

— Μ' όλη μου την καρδιά! Μήπως δεν έδλεπα τη λύπη σου; αλλά ποτέ δεν σου κάκισα γι' αυτή.

— Ναί, γιατί είσαι καλός, πάρα πολύ καλός, ενώ εγώ ήμουν κακός. Άλλά αν έσύ με συχωρῃς, γιατί είσαι καλός, εγώ όμως δεν συχωρῶ τον εαυτό μου, γιατί εγώ δεν είμαι καλός σάν και σένα. Μά δεν σου τα είπα ακόμα όλα... Συλλογίζομαι: Πίω τώρα μαζί του στην Άγγλία, γιατί πρέπει να ιδώ. Όταν όμως θα είναι ευτυχισμένος, πολύ ευτυχισμένος, όταν δεν θάχη πια καιρό να συλλογίζεται μένα, θα το στρίψω και χωρίς να σταθώ πουθενά, θα πάω ίσια στη Λούκκα να φιλήσω τη Χρηστίνα. Μά να πεῶ αντί να γίνης πλούσιος κι' ευτυχισμένος, όπως φανταζόμαστε, τώρα είσαι πάλι φτωχός και... τελος πάντων 'όχι' όπως φανταζόμαστε. Δεν μπορώ λοιπόν να σάφήσω και να φύγω. Και εκεί που θα φιλούσα τη Χρηστίνα, την αδελφούλα μου, φιλω τώρα το σύντροφό μου, το φίλο μου, τον άδελφό μου, τον Ρεμυ!

Και λέγοντας αυτά, μάγκάλιασε και με φίλησε.

(Έπεται συνέχεια)

«Τα κατέβασε σ' ένα υπόγειο...» (Σελ. 213, στ. α')

— Ναί, δεν κοιμώμουν.

— Καί τί είδες;

— Όλα.

— Καί τί κατάλαβες;

— Πως εκείνοι που πουλούσαν εκείνα τα έμπορεύματα, δεν τα είχανάγοράσει. Ό πατέρας σου τους μάλωσε γιατί να κτυπήσουν την πόρτα της αποθήκης κι' όχι τού σπιτιού. Και εκείνοι τού αποκρίθηκαν πως τους παραφύλαγαν οι μπάμπι, δηλαδή οι πόλισταμαν.

— Βλέπεις λοιπόν που πρέπει να φύγης;

— Άν πρέπη να φύγω εγώ, γιά τον ίδιο λόγο πρέπει να φύγης και σύ. Είδε τί ώρελεϊ;...

— Όταν σε παρακάλεσα να με συνοδεύσης, είχα την ιδέα, απ' όσα μού είπε ή μάνα - Μπαρμπερίνα, πως οι γονείς μου θα μπορούσαν να μās αναθρέψουν και τους δυο, ώστε να μη χωρισθούμε. Άλλά δεν είν' έτσι. Τα όνειρα έμειναν όνειρα και πρέπει να χωρισθούμε.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

Νυσταλισμένα και ξερά,
πάνω στ' άνθουλάκι,
ξέθορα τριαντάφυλλα,
στέκεσθε, και σκορπάτε
μιά μυρωδίτσα ελαφρή
και την τριβάτε πάλι:
«Τά μάτια σας άνοιγεται,
και τὰ ξανασφαλάτε!»

Τὰ πέταλά σας ποδάνε,
ώς χθές άφράτα, άφράτα,
και κάθε μάτι σέφνανε
με τή γλυκειά θωριά τους,
τώρα πιά εξαρώσανε,
και χάσανε τὰ νάτα
την μυρωδιά την όμορφιά,
και την κορμωστασία τους.

Τὰ φύλλα σας τὰ πράσινα
πούχαν κι' αυτά μιά χάρη,
όταν κοιτά σας ήσανε,
εξαθήκαν... άγάλλι...
Και τώρα πιά δεν έχουνε
τό τόσο τους καμάρι,
όσο σιμά σας είχανε
τριγύρω στ' άνθουλάκι.

Νύσης "Ανος

ΑΡΙΘΝ

(Κατά τον ποιητή Novalis)

Κάποτε θέλησε ένας τραγουδιστής να περάση τή θάλασσα και να πάη στα ξένα. Ήταν πλούσιος κι' είχε πολλά κοσμήματα. Στήν άκρογιαλιά βρήκε ένα πλοίο κι' οι άνθρωποι που ήταν μέσα, φανήκαν πρόθυμοι να τον πάρουν μαζί τους: οι θησαυροί του όμως κέντησαν τη πλεονεξία τους κι' αποφάσισαν να πετάξουν τον τραγουδιστή στη θάλασσα και να πάρουν τὰ πλούτη.

Έπεσαν λοιπόν άπάνου του και τοίπαν ότι έπερετε να πεθάνη, γιατί είχαν αποφασίσει να τον πετάξουν στη θάλασσα. Τους παρακάλεσε ο τραγουδιστής να του χαρίσουν τή ζωή, άλλ' έκείνοι δεν τον άκουσαν, γιατί έφοβούντο μή τους προδώση. Τότε τους παρεκάλεσε να τον άφισουν να τραγουδήση μιά φορά άκούμα. Οι ναυτες έξερουν ότι με τὸ τραγούδι του θά μαλάκων' η καρδιά τους και θά μετανοούσαν γιά ό,τι ήθελαν να κάμουν' και γι' αυτό τον τραγουδιστή τον άφθηκαν να τραγουδήση, άλλ' αυτοί βούλωσαν τ' αυτιά τους.

Έτσι κι' έγινε. Ο τραγουδιστής άρχισε μιά γλυκειά συγκινητική μελωδία. Ο ήλιος που έτοιμαζόταν να βασιλέψη σταμάτησε και τίστρα φάνηκαν στον ούρανό γιά νάκούσουν καλύπτει. Στή θάλασσα φάνηκαν νεράιδες και θηρία θαλασσινά, που άκούγαν με μεγάλη προσοχή. Κι' οι ναυτες μόνο με έχθρικές διαθέσεις να τελειώση τὸ τραγούδι έπεριμέναν. Όταν τελείωσε ο τραγουδιστής, με τὸ όργανό του στο χέρι, πήδησε στο μαύρο βάραθρο που άνοιγούνταν μπροστά του.

Άντι όμως να πέση στη μαύρη θάλασσα, έπεσε στη γρήνηδες θείου θαλασσινού. Αυτό κολύμπησε γλήγορα και σε λίγο έφτασε στην άκτή και κει τον άφηρε. Ο τραγουδιστής τραγούδησε στο σωτήρα του ένα χαρούμενο τραγούδι και κατοπί έφυγε. Σε λίγο καιρό γύρισε πάλι κλαίγωντας τους θησαυρούς του. Έξαφνα ήλθε ο παλιός του φίλος στη θάλασσα και άφηρε να πέσουν στην άκρογιαλιά άπ' τὸ στόμα του οι θησαυροί. Οι ναυτες είχαν, σάν έφυγε ο τραγουδιστής, άρρήσει να μοιράζωνται τὰ πλούτη. Μεσ' στη μοιρασιά τσακώθηκαν και σκοτώθηκαν άναμεταξύ τους. Οι λίγοι που έμειναν δεν μπόρεσαν να διευθύνουν τὸ πλοίο που βυθίστηκε. Κατόρθωσαν δύσκολα να σώσουν τή ζωή τους και γύρισαν φτωχοί στην πατρίδα τους. Τους θησαυρούς τους βρήκε τὸ θαλάσσιο ζῷο και τους έφερε πίσω στον τραγουδιστή...

Νικητής τοῦ "Αουστερλίτς

ΣΚΟΡΠΙΑ ΦΥΛΛΑ

— Άκου τάγοιέμένο κύμα πῶς έξοσπᾷ με όρμη στο βράχο έπάνω! Φεύγει τὸ κύμα τὸ περήφανο, μᾶ πάλι ξανάρχεται πιό όρμητικό, πιό άγριέμένο και τὸν άγκαλιάζει και τὸν σκεπάζει όλο τὸν ύψηλό τὸ βράχο! Δες και θέλει να τὸν παρασύρη στο τρελλό του χορό... Άχ! κύμα, άγριο κύμα, σ' άγαπᾷ!...

— Άκου τὸν αέρα πῶς βογγᾷ και κλαίει, ανάμεσα στα παραπονεμένα κυπαρίσσια! Δες τὰ κίτρινα φύλλα, — χθές σωριασμένα κάτω, — πῶς πετούν εδῶ κι' εκεί, πότε ψηλά, πότε χαμηλά, σάν χρυσές πεταλούδες!... Τὰ δένδρα τρίζουν... Άκου τὰ κουρασμένα τους κλαριά πῶς μουρμουρίζουν τὸ λυπηρό τους τὸ τραγούδι! Δες κι' έχουνε ψυχὴ τὴ να λένε άρα γε στη μυστική τους γλώσσα:...

— Κοίτα, εκεί μακριὰ τους πελαργούς πῶς πετούν ψηλά, ψηλά, πάντα ποιδ ψηλά, στο γαλάζιο ούρανό! Γιά δες τους, είναι πολλοί, τὰ άστρα τους φτερά κιγούνται ρυθμικά 'ς τὸν αέρα. Φεύγουν γιά ταξίδι, μακριὰ ταξίδι... Άχ! πελαργοί, άπστοι πελαργοί, πόσο σᾶς ζελεύω!... Άχ! νύχα τὰ φτερά σας να πετῶ κι' εγὼ ψηλά, ψηλά, πάντα πιδ ψηλά, στο γαλάζιο ούρανό! Να κάνω κι' εγὼ ταξίδια, μακριὰ ταξίδια, σάν κι' εσᾶς, ελεύθερα πουλιὰ!...

Φριδόλινη

Η ΜΕΛΕΤΗ

Ήταν νύκτα χειμωνιάτικη, σκοτεινή. Τὸ κρύο τρομερό. Ο αέρας σφύριζε σάν μανιασμένος κι' έκανε να κτυποῦν τὰ παράθυρα τῆς κάμαράς μου. Έγώ, σκυμμένη στο βιβλίο μου, εδιάβαζα, εδιάβαζα αδιάκοπα, γιατί συλλο-

γιζόμουν πῶς από αυτό τὸ διάβασμα θά έκρίνετο ἡ τύχη μου.

Από τις χαράμαδες τῶν παραθυριῶν και τις μισοανοιγμένες πόρτες, έμπαινε τὸ κρύο και με περνούσε έως τὰ κόκκαλα. Κουρασμένη από τὸ πολύ διάβασμα, άποφάσισα να καθίσω λίγο κοντὰ στο παράθυρο, γιά να ξεχαιισθῶ. Έξω ο βορρᾶς σφύριζε δυνατὰ κι' έκανε νά'λγυνε τὰ κλαδιά τῶν δένδρων μ' ένα θόρυβο φοβερό. Μπαίνω μέσα και ξαναρχίζω τὸ διάβασμα έως τὰ μεσάνυχτα. Άλλά δεν μπόρεσα πιά σιγά, σιγά, εγειρε τὸ κεφάλι μου και άποκοιμήθηκα άπάνω στο βιβλίο.

Ίδεώδης Καρδιά

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Γηράσκω άει πολλά διδασκόμενος.

Σωκράτης

Πίκες πολλές και βάσανα φέρουν τὰ χρόνια, αλήθεια! είναι χαρές λίγες στιγμές ψεύτικες, παραμύθια...

Όμως μαζί τους έρχεται και κάτι τι πού ύψώνει τὸ νοῦ μας τὸν παιδιάτικο και πού τὸν δυναμώνει.

Είναι ἡ γνώση, ἡ μάθηση, πού έρχεται με τὰ χρόνια, κι' άκόμα σάν σκεπάζουνε τὴν κεφαλή μας χιόνια...

Γι' αυτό δεν νοιάζομαι κι' εγὼ γιά ό,τι κι' αν παθαίνω. Θέλω τὰ χρόνια να περνοῦν Να ζῶ και να μαθαίνω.

Ρεζεντά

ΚΝΩΣΣΟΣ

Βραδιάζει... Παντοῦ γαλήνη και μοναξιά, παντοῦ τὸ στερεὸ φῶς τῆς ἡμέρας πού με φέρινε σέ ονειροπολήσεις παράδοξες. Ἡ άτμόσφαιρα είναι γεμάτη υδρατμούς και τὰ βώδια πού περνοῦν ξευγαρωμένα, άφίνουν βαθιές πατημασιές πίσω στο ὑγρὸ χῶμα. Κάτω στη ρεμματιά βρυχάται τὸ ποτάμι κι' ὁ γέρο-ξευγάς σιγοτραγουδᾷ τὴ μαντινάδα του:

Κι' όντως ὁ ήλιος χόσθηκε και τὸ σκοτάδι μᾶηκε.

Κι' ἡ Ἥχῶ, κρυμμένη κάτω, στα μυστηριώδη διαμερίσματα τοῦ παλατιοῦ, τ' άπαντᾷ με τούς στίχους τοῦ Όμήρου:

Ἥμος δ' ήέλιος χόσθηκε και ἐπὶ κνέρας ήλθεν...

Ο ήλιος— Άπόλλων— χώνετ' αυτή τὴ στιγμή πῶς άπ' τὰ μακριὰ κυπαρίσσια ανάμεσα σέ άναμμένα σύννεφα και με τὰ τελευταία του άργυρά βέλη τοξεύει πάνω στο μυθικό παλάτι, στις ρόδινες κολόνες και στα πελώρια και στα κροσάλλινα γυνωπέλεκα.

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Θέμα: 'Ο Χαρταετός.

Θά ήλγε κανείς, ότι μετά τὴν κατέωση τῆς Σελίδος Συνεργασίας, ὅπου διέπρεψαν και διαπρέψουν τόσοι μεγάροι ποιηταί, ένας Ποιητικὸς Διαγωνισμός, με σκοπὸ νὰ προσθέση μερικὰ ποιημάτων, κατωτέρα ἴσως ἀπὸ τὰ δημοσιευμένα στὴ Σελίδα, θά ήταν περιττός. Άλλά όχι. Γιατί τὰ ποιητικά πρωτόγεια πού δημοσιεύονται στὴ Σελίδα, δὲν είναι ποιήματα παιδιῶν, γιά παιδιά. Έχω άφήσει στους νεαροὺς ποιητάς, πού γυμνάζονται ὁλοταί, κάποια ελευθερία νὰ γράφουν ὅ,τι θέλουν. Καί ἐκτός ἀπὸ ἕνα ὁρισμένο είδος ποιημάτων, πού τὸ σκοπεύω, ὅλα τᾶλλα είδη, ὅλα τᾶλλα ἔργα, δὲν τὰ πραγματεύονται με κάποια τέχνη, είναι δεκτά. Έτσι, ἀπὸ τὰ καλύτερα κομμάτια πού ἔχουν δημοσιευθῇ ὡς τώρα στὴ Σελίδα μας, ἔχω μπόρῃ κανείς νάποτελέση μιά πικρὴ καὶ ὑπολόγη γιά νέους και γιά μεγάλους.

Άλλά και τὰ παιδιά θέλουν νὰ διαλέγουν ὅρατα ποιήματα. Γι' αὐτὸ εἶνα Ποιητικὸς Διαγωνισμός, με παιδικὸ θέμα και με παιδική, νὰ ποῦμε ἰσχυρῶς, πού θά μᾶς εἶδνε ἔτσι κι' ἡ ὠραία παιδικὴ ποίηση, δὲν είναι καλὸν περιττό, οὔτε τώρα. Άφίνω ὅλιστα, ὅτι 'ς αὐτὸν θά παρήκινῃ τὸν νὰ λάβουν μέρος κι' οἱ μικρότεροι, πού ὡς τώρα δὲν εἶχαν νὰ γράφουν στίχους. Καί εἰταν κἀνὴ κατὰ μὴ ἀρχή, ποῖος ἔχει τί γίνεται κατόπι...

Λοιπόν, προκηρύττω σήμερα Διαγωνισμὸ πρὸς σύνθεσιν παιδικῶν ποιημάτων με θέμα: 'Ο Χαρταετός. Μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ παιχνίδι τῶν χαρτινῶν αἰτῶν, πού τὸ παρακολουθοῦν ἑκατοντάκι κι' οἱ μεγάλοι, είναι ἀρετὰ παιχτικό και μπορεί νὰ ἐμπνεύσῃ πολλὰ ὡρᾶς στίχους, εἴτε περιγραφικούς, εἴτε καθαυτῶς λυρικούς.

Οἱ ὅροι είναι οἱ ἑξῆς: 1.—Τὸ ποιημάτιν δὲν πρέπει νὰ ἔχη περισσότερα ἀπὸ πέντε τετραστίχα, ἡμετέρι ἀπὸ ἑκατο στίχους (σε οἰοδήποτε μέτρο, ἀλλὰ σὲ γλώσσα πάντα ἡμερικῇ). 2.—Τὰ χειρόγραφα, καθαρά, πρέπει νὰ φέρουν τὸνομα και τὸ ψευδώνυμο (αν ἔχη) τοῦ διαγωνιζομένου, καὶ νὰ μὴ περιέχουν τίποτ' ἄλλο ἔκτλ ἀπὸ τὸ ποίημα. 3.—Στὸ Διαγωνισμὸ μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὅσοιδήποτε ἔχουν ψευδώνυμο ἑγκεκριμένο διὰ τὸ 1920. Οἱ ἄλλοι ὅλοι, συνδρομηταί, ἀδελφοί συνδρομητῶν ἢ ἀγορασταί, με πληρωμὴν μὴ δραπετῇ. 4.—Ποιήματα είναι δεκτά μέχρι τέλους Ἰουλίου.

Οἱ ἀλλασοντες κατοικίαν συνδρομηταί παρακαλοῦνται νὰ πλύνουν ἀμέσως τὴν γῆαν των ἀποδύνουν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντας και ἰ διαχυμὴν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταβίτας. Άλλως δὲν εὐθυνέμεθα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυλάδιων των.

Εἰστέλει ὑπὸ τῆς Ὑπευθύνου

Ο θεὸς στήν Τριανταφυλλίαν.

—Παιδί μου, δὲν κάνεις καλὸν γὰρ λές ψέμματα, γιατί ἡ αλήθεια ἀργά ἢ γρήγορα, πάντ' ἀνακαλύπτεται και δὲν τὴ γλυτώνεις τὴ τιμωρία....

Τριανταφυλλίαν:—Να, τὸ ἔξω, θεῖτε μου, μᾶ... καρδιά μου!...

Εἰστέλει ὑπὸ τῆς Ὑπευθύνου

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

Θέμα: 'Ο Χαρταετός.

Θά ήλγε κανείς, ότι μετά τὴν κατέωση τῆς Σελίδος Συνεργασίας, ὅπου διέπρεψαν και διαπρέψουν τόσοι μεγάροι ποιηταί, ένας Ποιητικὸς Διαγωνισμός, με σκοπὸ νὰ προσθέση μερικὰ ποιημάτων, κατωτέρα ἴσως ἀπὸ τὰ δημοσιευμένα στὴ Σελίδα, θά ήταν περιττός. Άλλά όχι. Γιατί τὰ ποιητικά πρωτόγεια πού δημοσιεύονται στὴ Σελίδα, δὲν είναι ποιήματα παιδιῶν, γιά παιδιά. Έχω άφήσει στους νεαροὺς ποιητάς, πού γυμνάζονται ὁλοταί, κάποια ελευθερία νὰ γράφουν ὅ,τι θέλουν. Καί ἐκτός ἀπὸ ἕνα ὁρισμένο είδος ποιημάτων, πού τὸ σκοπεύω, ὅλα τᾶλλα είδη, ὅλα τᾶλλα ἔργα, δὲν τὰ πραγματεύονται με κάποια τέχνη, είναι δεκτά. Έτσι, ἀπὸ τὰ καλύτερα κομμάτια πού ἔχουν δημοσιευθῇ ὡς τώρα στὴ Σελίδα μας, ἔχω μπόρῃ κανείς νάποτελέση μιά πικρὴ καὶ ὑπολόγη γιά νέους και γιά μεγάλους.

Άλλά και τὰ παιδιά θέλουν νὰ διαλέγουν ὅρατα ποιήματα. Γι' αὐτὸ εἶνα Ποιητικὸς Διαγωνισμός, με παιδικὸ θέμα και με παιδική, νὰ ποῦμε ἰσχυρῶς, πού θά μᾶς εἶδνε ἔτσι κι' ἡ ὠραία παιδικὴ ποίηση, δὲν είναι καλὸν περιττό, οὔτε τώρα. Άφίνω ὅλιστα, ὅτι 'ς αὐτὸν θά παρήκινῃ τὸν νὰ λάβουν μέρος κι' οἱ μικρότεροι, πού ὡς τώρα δὲν εἶχαν νὰ γράφουν στίχους. Καί εἰταν κἀνὴ κατὰ μὴ ἀρχή, ποῖος ἔχει τί γίνεται κατόπι...

Λοιπόν, προκηρύττω σήμερα Διαγωνισμὸ πρὸς σύνθεσιν παιδικῶν ποιημάτων με θέμα: 'Ο Χαρταετός. Μοῦ φαίνεται ὅτι τὸ παιχνίδι τῶν χαρτινῶν αἰτῶν, πού τὸ παρακολουθοῦν ἑκατοντάκι κι' οἱ μεγάλοι, είναι ἀρετὰ παιχτικό και μπορεί νὰ ἐμπνεύσῃ πολλὰ ὡρᾶς στίχους, εἴτε περιγραφικούς, εἴτε καθαυτῶς λυρικούς.

Οἱ ὅροι είναι οἱ ἑξῆς: 1.—Τὸ ποιημάτιν δὲν πρέπει νὰ ἔχη περισσότερα ἀπὸ πέντε τετραστίχα, ἡμετέρι ἀπὸ ἑκατο στίχους (σε οἰοδήποτε μέτρο, ἀλλὰ σὲ γλώσσα πάντα ἡμερικῇ). 2.—Τὰ χειρόγραφα, καθαρά, πρέπει νὰ φέρουν τὸνομα και τὸ ψευδώνυμο (αν ἔχη) τοῦ διαγωνιζομένου, καὶ νὰ μὴ περιέχουν τίποτ' ἄλλο ἔκτλ ἀπὸ τὸ ποίημα. 3.—Στὸ Διαγωνισμὸ μποροῦν νὰ λάβουν μέρος ὅσοιδήποτε ἔχουν ψευδώνυμο ἑγκεκριμένο διὰ τὸ 1920. Οἱ ἄλλοι ὅλοι, συνδρομηταί, ἀδελφοί συνδρομητῶν ἢ ἀγορασταί, με πληρωμὴν μὴ δραπετῇ. 4.—Ποιήματα είναι δεκτά μέχρι τέλους Ἰουλίου.

Οἱ ἀλλασοντες κατοικίαν συνδρομηταί παρακαλοῦνται νὰ πλύνουν ἀμέσως τὴν γῆαν των ἀποδύνουν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντας και ἰ διαχυμὴν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταβίτας. Άλλως δὲν εὐθυνέμεθα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυλάδιων των.

Εἰστέλει ὑπὸ τῆς Ὑπευθύνου

Ο θεὸς στήν Τριανταφυλλίαν.

—Παιδί μου, δὲν κάνεις καλὸν γὰρ λές ψέμματα, γιατί ἡ αλήθεια ἀργά ἢ γρήγορα, πάντ' ἀνακαλύπτεται και δὲν τὴ γλυτώνεις τὴ τιμωρία....

Τριανταφυλλίαν:—Να, τὸ ἔξω, θεῖτε μου, μᾶ... καρδιά μου!...

Εἰστέλει ὑπὸ τῆς Ὑπευθύνου

ΥΠΟΜΝΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡδὴ ἡ συνδρομή, νὰ σπεύσουν νὰ τὴν ἀνα-νοώσουν. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις καμμία καθυστέρησις δὲν ἐπιτρέπεται, διότι δυσχεραίνει τὸ ἔργον μας.

Οἱ ἐν Αἰγύπτῳ και Κύπρῳ Συνδρομηταί ἡμποροῦν νὰ στέλλουν τὸ ἀντίτιμον μέσον Τραπεζικῆς Ἀθηνῶν ἢ Τραπεζικῆς τῆς Ἀνατολῆς διὰ διατακτικῆς τῶν ἐκεῖ ὑποκαταστημάτων των.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ 'ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ', Ἀθῆναι, 9 Ἰουνίου 1920

Στερεότυπον: Δὲν ἀπαντῶ εἰς ἐρωτήσεις και ἀπορίας, πού ἐπικολα βρίζει κανένας τὴν ἀπάντησιν και τὴν λίσιν σὸν: 'Οδῶν τοῦ Συνδρομητοῦ', ἀμα τὸν διαβάση προσεχτικῶς.

ΣΗΜΕΡΑ, καθὼς βλέπετε, προκηρύττω Διαγωνισμὸ ποιήματος. Κι' ἄλλους θά προκηρύξω αὐτὸν καιρό, γιά νάχετε ἀσχολία στίς διακοπές ἢ καλύτερα, — ἀσχολίες δὲν σᾶς λείπουν ποτέ, — γιά νάπαισιες στους Διαγωνισμούς αὐτοὺς με τὴν ἡσυχία σας, χωρὶς νὰ παραμελήσετε τὰ μαθήματά σας, και νὰ κάμετε κάτι πιδ καλὸ ἀπὸ τὰ βιαστικά και παραχαιισμένα τοῦ χειμῶνος.

Κι' οἱ ἐξετάσεις σας πῶς πήγαν; Λαμπρά, δὲν ἀφαιβάλλω! Πάντα οἱ συνδρομηταί μου προτιθέσονται με τους πρώτους βαθμούς. Κάποτε εἶπα: «Εν τούτῳ γνωρίζονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστέ, ἐάν... ἄριστα ἔχετε εἰς τὰ ἐνδεικτικά σας!»

Ἀργήσε ἡ Κωνία νὰ μοῦ γράψῃ, ἀρχῇ κι' ἐγὼ νὰ τῆς ἀπαντήσω. Άλλά δὲν τὸ κάναμε ἐπείθεας, οὔτε ἐκείνη, οὔτε ἐγὼ. Φαντασθῆτε μόνο, ὅτι 'ς αὐτὸ τὸ διάστημα εἶχε τὴν ευτυχία νὰ ἰδῇ τὴν πατρίδα τῆς Σμύρνης ελευθερὴ και νὰ ξαναγυρίσῃ ἐκεῖ ὅστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ ἐξορίας... Άλλ' ἔς μᾶς τὰ πῆ καλύτερα ἡ ἰδία: «Εγὼ! σὺ στείλ' μου! Στὴν τουρκοκρατημένην και βασανισμένην Ἰωνίᾳ! Στὸ ἴδιον παιδικὸν γραφεῖόν μου, σκυμμένη σάν ἄλλοτε, νὰ γράφω, νὰ γράφω στ' Ἀδελφία μου—γιατ' εἶμαι κι' ἐγὼ Ἀδελφὸν τοῦ Στρατιώτου, —στὰ Ἑλληνόπουλα, στὰ φανταίκια, πού πιδ μέσα, στὴν Ἀνατολή, σκουντοῦν τὸν Ὑδραν με τὰ πλάτα τὰς στήθια και μεγαλώνουν τὰ συνόρα μας...» Τὶ ὠραία!

Έλαβα και σ' ἐν εὐχαρίστη, Γρηγόριε Λαριτῇ. Κι' ἐγὼ θέλω νὰ πάρω ψευδώνυμο και νὰ λαβαίνω μέρος σὲ ἕνα. Μοῦ γράφετε ὅτι ἔχετε πολλὰ μαθήματα και εἶσαι ὀλίγον τι ἀμελής. Άλλά δὲν πιστεύω στὰ μαθήματα, στὰ ἄλλα πράγματα. Ὅσοιδήποτε, ἐνθυμῶν τὸ ρητόν: «Καὶ ταῦτα ποιεῖν, κακίονα μὴ ἀφένειν».

Μπρέ! μπρέ! τίνος είναι αὐτὸ τὸ υπερβεμένο λιγανὶ γράψιμο, πού ἂν δὲν ἔλεγε ἔτσι ὑπότιμα πράγματα, δὲν θά ἐκπίαζα νὰ τὸ ἐκπεριφύγω;... Τὸ γνωρίζω καλά... Ἀ, ναί! Είναι τοῦ ἄθω! Ὅσον καιρὸ εἶχε νὰ μοῦ γράψῃ... Με βεβαιώνει ὁμοῦς ὅτι δὲν ἔκανσε ποτὲ νὰ μάγαπᾷ και νὰ με θυμάται.

Οἱ ἀλλασοντες κατοικίαν συνδρομηταί παρακαλοῦνται νὰ πλύνουν ἀμέσως τὴν γῆαν των ἀποδύνουν εἰς τὸ Γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντας και ἰ διαχυμὴν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταβίτας. Άλλως δὲν εὐθυνέμεθα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυλάδιων των.

Εἰστέλει ὑπὸ τῆς Ὑπευθύνου

Ο θεὸς στήν Τριανταφυλλίαν.

Νὰ κι' ἡ Πανελλήνιος Ἑλπίς, πού κι' αὐτὴ δὲν μοῦ ἔγραψε τόσον καιρὸ, γιατί ἀπὸ τότε πού ἔχασε τὴν ἀγαπημένη τῆς γιγία. «Ενας πέπλος μελαγχολίας ἀπλώθηκε γύρω τῆς και σιγά-σιγά τὴν ἔκανε νὰ ξεχάσῃ ἀκούη και μένα». Άλλά μᾶς μέρα τῆς θυμισε τὴ Δάπλιν ἡ ἀδελφὴ τῆς και τὴν ἔκανε νὰ διαβάσῃ πέντε φύλλα μαζί, πού εἶχε ἀδιδάστα. «Καὶ στὴ στιγμή ἄλλαξα! μοῦ γράφει, Ὁαρρεῖς πῶς ξαναγεννήθηκα. Ποτέ, ποτὲ δὲν θά ξεχάσω τις λίγες ἐκείνες μὰ ευτυχισμένες ὥρες πού πέρασα ἐνῶ σὲ διαβάξα. Πᾶς κι' ἡ μελαγχολία και ὅλα. Ἀλήθεια, τί θαυματουργὸ γιγαιρικό πού εἶσαι, ἀγαπημένη μου!»

Σ' ευχαριστῶ γιά ὅσα γράφεις, Στιγγίλλε. Ὅσο γιά τὴν ἀπορία σου, ἰδοῦ. Αἱ Ἀσκήσεις πού μοῦ στέλνουν οἱ φίλοι μου, είναι πάντα σχεδὸν πρωτότυπες. Ὅταν στὴν Συλλογὴ κανένας ἀνακαλύψῃ καμμία Ἀσκήση ἀντιγραφικῆς, κλειμένη, τοῦ τῆ σόνου. Ἀν τύχῃ ὁμοῦς και δὲν καταλάβω πῶς είναι τέτοια και τοῦ τῆ δημοσιεύσω, τὴ θά συμῶ; Δεκα ἄμεσος φίλοι μου θά ἦν καταγγελλοῦν. Καί τότε, ἀπὸ τῆ Συλλογῆ τοῦ κλήρη πού μ' ἐγέλασε, σδύνω ἄλλες δυὸ Ἀσκήσεις. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι πρώτα ἐξελέγγω τις καταγγελλίες, γιατί συμβαίνει κάποτε νὰ μὴν είναι κλοπή, ἀλλ' ἀπλὴ συνάντησις. Π.χ. μοῦ στέλλει ένας ὡς Φωνηεντόλιπον τὸ ρητόν «Νέει και τότε πράττει», πού ἐδημοσιεύθῃ δεκα τοῦλάχιστο φορές σὲ παραμένα χρόνια. Κρίνω ἀπὸ τις ἄλλες τῶν Ἀσκήσεων, πού είναι ὅλες πρωτότυπες, εἶτε και τῆ Φωνηεντόλιπον τὸ ἔκαμε μόνος του, χωρὶς νὰ ἔσχη ὅτι ἐδημοσιεύθῃ και ἄλλοτε, γιατί ἂν τῶ-ξερε, εὐκόλα αὐτὸς θά εἴδρισε ἄλλο ρητό. Ἐτσι συμβαίνει και με ἄλλες Ἀσκήσεις. Άλλά ἐκεῖ πού δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι πρόκειται περὶ ἀντιγραφικῆς, είναι στίς ἐμμέρες, ὅταν συμπέ-τη και ἡ στιγμὴ γιά τὴν ἀργοπορία ἀπὸ ἡσούν ἀρρωστη κι' ἀπὸ ἐμεσολάβησε τόση μεγάλη δυστυχία, ὅ θάνατος τοῦ ἀγαπημένου σου πατέρα. Δέξου, ἂν και ἀργά, τὰ ἐγκάρδια συλλυπητήριά μου. Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ λαβαίνω μέρος στὴν κίνησιν τοῦ περιοδικοῦ μας. Αὐτὸ γιά σένα θά είναι και μιά παραγορία.

Κάποιος μοῦ γράφει ἀνωνύμως γιά νὰ καταγγελλῇ μιά ἄνδρ' ἀπειθήνη πρὸς ἕνα καποιοῦ ἄλλου. Νὰ ἐννοήσῃ οἱ λόγοι πού δὲν βάζει τὸνομα του. Ἀλλὰ κι' ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ λάβω ὑπ' ἄψιν μου μιά ἀνωνύμη ἐπιστολή. Σ' αὐτὸ, ὁμοιοτι τῆς Εἰρώσεως, ἔχεις πολὺ δικίον. Οὔτε Ψυχολογίας οὔτε Λογικῆς, οὔτε Ἱστορίας, οὔτε Μαθηματικῆς, οὔτε Φυσικῆς πρέπει νὰ διδάσκονται σὲ πολὺ ἀρχαίονα γλώσσα και ἀπὸρὸ πῶς ὑπάρχουν ἀκούη καθήκοντα πού νομίζου, ὅτι και με αὐτὰ ἀκούη τὰ μαθήματα, ὁ μαθητῆς πρέπει νὰ διδάσκαται γλώσσα! Δὲν ἐγὼ βέβαια τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τῶν ἐπιστημῶν, πού πάντα είναι στὴν ἀρχαία (βλ. ἡμερησίως, σοφιστῆς, σοφιστῆς, ἀνθρωπισμῶν, ἀνθρωπισμῶν, ἀνθρωπισμῶν κτλ.) οὔτε τὴ διατύπωση τῶν θεωρημάτων και τῶν ἀποδείξεων ἀλλὰ ἐνῶ τῆ διδασκαλίας ἐν γένει, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀπείθεως. Ἐ, αὐτὴ πρέπει νὰ γίνεται σὲ ὅσο τὸ διατὸ ἀπλὴ γλώσσα.

Ο Νεῖλος μοῦ γράφει: «Εἰν φαν

τάξεται πῶ

